

Communication Management in Sports Media

Vol. 13(3) (Series 51): 147-166 (2026)

 DOI: 10.30473/jsm.2025.70566.1835

E-ISSN: 2538-4961

P-ISSN: 2345-5578

ORIGINAL ARTICLE

The Impact of Multimedia Emotional Intelligence Training on Moral Intelligence, Sports Environment Adaptation, and Commitment in Adolescent Athletes from Single-Parent Families

Mohammad Ali Aqajanzade Goodarzi¹, Ahmad Ali Nematpour Darzi², Zahra Aghajanzade Goodarzi³

1. Ph.D Student, Department of Psychology, Tonkabon Branch, Islamic Azad University, Tonkabon, Iran.

2. Ph.D Student in Education psychology, Mazandaran University, Mazandaran, Babolsar, Iran.

3. MSc, Department of Educational Sciences, Qaimshahr Branch, Islamic Azad University, Qaimshahr, Iran.

*Correspondence

Mohammad Ali Aqajanzade Goodarzi

Email: dr.aqajanzade@gmail.com

Receive Date: 14/June/2024

Revise Date: 20/Jan/2025

Accept Date: 25/Jan/2025

How to cite

Aqajanzade Goodarzi, M.A., Nematpour Darzi, A.A. & Aghajanzade Goodarzi, Z. (2026). The Impact of Multimedia Emotional Intelligence Training on Moral Intelligence, Sports Environment Adaptation, and Commitment in Adolescent Athletes from Single-Parent Families. *Communication Management in Sport Media*, 13(3), 147-166.

ABSTRACT

This study investigates the impact of multimedia emotional intelligence training on moral intelligence, adaptation to sports environments, and sports commitment among adolescent athletes from single-parent families. The research adopts an applied focus and employs a quasi-experimental design for data collection. Additionally, the study utilizes a field-based approach for data gathering. The statistical population comprises adolescent athletes (male and female) from single-parent families, with 40 participants randomly divided into experimental and control groups. The experimental group underwent two months of emotional intelligence training and delivered over 16 sessions. The research tools included Lennick and Kiel's (2005) Moral Intelligence Questionnaire, Elias et al.'s (2017) Sports Environment Adaptation Questionnaire, and Scanlan et al.'s (1993) Sports Commitment Questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics (mean and standard deviation [SD]) and inferential statistics, specifically analysis of covariance (ANCOVA) tests, via SPSS software. The findings reveal that multimedia emotional intelligence training significantly enhances moral intelligence, adaptation to sports environments, and sports commitment in adolescent athletes from single-parent families ($P \leq 0.05$). These results highlight the potential of online and multimedia-based training in improving psychological attributes and suggest that such methods can be effective tools for athlete development. Consequently, efforts should be directed towards expanding multimedia training initiatives to optimize athlete training outcomes.

KEYWORDS

Moral Intelligence, Adolescent Athletes, Sports Commitment, Adaptation to Sports Environments.

Copyright © 2026, by the author(s). Published by Payame Noor University, Tehran, Iran.

This is an open access article under the CC BY 4.0 license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

<https://sportmedia.journals.pnu.ac.ir/>

Extended Abstract

Introduction

In sports activities, professional ethics refer to the adherence to values such as sportsmanship, fair competition, and noble conduct, grounded in religious and legal beliefs. Athletes are obligated to uphold these principles in their respective sports. However, sports as a global phenomenon face a serious challenge today: the diminishing importance of ethics across various dimensions of the broader sports community, including athletes, coaches, referees, spectators, mass media, and the managers and staff of sports organizations. One of the prevalent issues among adolescent athletes is their difficulty adapting to sports environments. This issue not only affects their athletic standing but can also lead to problems in their education. It is expected that adolescent athletes achieve success in both school and sports. Deviations from this trajectory may negatively impact their education and athletic performance. Understanding strategies for improving the psychological performance of athletes, especially adolescent athletes and, more specifically, single-parent adolescents, is crucial. Among these, moral intelligence, adaptability to sports environments, and sports commitment are key psychological factors that require attention and enhancement. Planning to develop these variables can significantly impact athletic performance. Given the research gap regarding the role of emotional intelligence training on moral intelligence, adaptability to sports environments, and sports commitment in adolescent athletes, the present study aims to analyze the effects of multimedia emotional intelligence training on these variables in single-parent adolescent athletes.

Methods

This study is applied in its purpose and quasi-experimental in data collection. The research approach was field-based. The statistical population comprised single-parent adolescent athletes, including both male and female adolescents. By obtaining necessary permissions and visiting schools and sports centers, a list of single-parent adolescents with a history of regular sports activities (not necessarily school students) was compiled. Consent was obtained from guardians, and families were informed about the experimental process. The training was conducted via Skype, requiring participants to have their cameras on for visibility. Based on the quasi-experimental nature of the study and prior research, 40 single-parent adolescent athletes were conveniently sampled and randomly assigned to intervention and control groups. The intervention group underwent 16 sessions of multimedia emotional intelligence training over two months, while the control group received no specific training. The emotional intelligence training sessions were adapted from the Bradberry and Greaves program.

Results

The Shapiro-Wilk test was used to assess the normality of data distribution, confirming that all measured variables were normally distributed, enabling parametric testing. Results indicated that multimedia emotional intelligence training significantly impacted moral intelligence, adaptability to sports environments, and sports commitment among single-parent adolescent athletes ($P \leq 0.05$). The findings highlight the effectiveness of online and multimedia-based training in enhancing psychological components and underscore its potential in athlete education. Strategic use and further development of multimedia approaches for training athletes are strongly recommended.

Conclusion

This study aimed to analyze the effects of multimedia emotional intelligence training on moral intelligence, adaptability to sports environments, and sports commitment among single-parent

adolescent athletes. These athletes, given their unique family circumstances, often face additional emotional, social, and psychological challenges, which can influence their behavior, motivation, and commitment to sports activities. Multimedia emotional intelligence training can effectively address these challenges by improving their self-awareness and emotional regulation skills. Single-parent adolescents may experience loneliness or a lack of emotional support more frequently than their peers, leading to anxiety and reduced confidence in sports settings. Emotional intelligence training helps these athletes better adapt to sports environments, reduce stress and social pressure, and establish effective communication with teammates, coaches, and other individuals in sports. This can transform sports into a supportive environment for personal growth. For single-parent adolescents, maintaining sports commitment is particularly critical. Emotional intelligence training equips them with tools to enhance intrinsic motivation, cope with challenges, and stay focused on their sports goals, enabling them to persevere through obstacles and continue their athletic journey without derailing from personal and professional growth. Emotional intelligence, as a skill, enhances individuals' capacities for excellence, development, and positivity. Compared to traditional intelligence, emotional intelligence is a stronger predictor of success and social adaptability, playing a more critical role in achieving academic and athletic success. Numerous studies have shown that fostering emotional intelligence is essential for nurturing individuals who are passionate, creative, responsible, flexible, confident, and skilled in communication. Efforts to improve emotional intelligence in adolescent athletes can enhance their psychological well-being, including moral intelligence, adaptability to sports environments, and sports commitment, while alleviating the pressures of training and competition. This study demonstrated that online and multimedia training effectively promotes psychological components in athletes. Therefore, further emphasis on and adoption of multimedia training strategies for athletes is highly recommended.

KEYWORDS

Moral Intelligence, Adolescent Athletes, Sports Commitment, Adaptation to sports environments

Ethical Considerations

The authors affirm adherence to ethical guidelines.

Funding

The authors declared no funding was received.

Conflict of Interest

The authors declared no conflicts of interest. Regarding the publication of this manuscript.

Acknowledgments

we extend our gratitude to everyone who supported us in this research.

تبیین اثر آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان تک والد

محمدعلی آقاجانزاده گودرزی^{*۱}، احمدعلی نعمت‌پور درزی^۲، زهرا آقاجانزاده گودرزی^۳

چکیده

هدف از انجام این پژوهش، تبیین اثر آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان تک والد می‌باشد. پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها نیمه تجربی است. همچنین روش پژوهش حاضر از منظر گردآوری اطلاعات به صورت میدانی بود. جامعه آماری این پژوهش، جامعه آماری پژوهش حاضر، همه ورزشکاران نوجوان تک والد دختر و پسر نوجوان بود که ۴۰ نفر در دو گروه تجربی و کنترل به صورت تصادفی قرار گرفتند. گروه تجربی به مدت ۲ ماه (۱۶ جلسه) در جلسات آموزش هوش هیجانی شرکت کردند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه هوش اخلاقی لنینک و کیل (۲۰۰۵)، پرسشنامه سازگاری با محیط ورزشی الیاس و همکاران (۲۰۱۷) و پرسشنامه تعهد ورزشی اسکاتلان و همکاران (۱۹۹۳) بود. برای تحلیل داده‌ها در قسمت آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده گردید و در قسمت آمار استنباطی از آزمون‌های آماری کواریانس با استفاده از نرم‌افزار SPSS استفاده شد. نتایج نشان داد که آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان تک والد اثر معنی‌داری دارد ($P \leq 0/05$). نتایج پژوهش حاضر نشان داد که آموزش به صورت آنلاین و چندرسانه‌ای نیز می‌تواند اثرات مفیدی در ارتقاء سطح مؤلفه‌های روان‌شناختی ایجاد کند و در آموزش ورزشکاران نیز مثر ثمر واقع شود، تلاش‌های جدی در زمینه آموزش به صورت چندرسانه‌ای برای ورزشکاران باید صورت گیرد و از راهبرد بیش‌ازپیش استفاده و بهره‌برداری شود.

واژه‌های کلیدی

هوش اخلاقی، ورزشکاران نوجوان، تعهد ورزشی، سازگاری با محیط ورزشی.

۱. دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.
۲. دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه مازندران، مازندران، بابلسر، ایران.
۳. کارشناسی ارشد، گروه علوم تربیتی، واحد قائمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائمشهر، ایران.

*نویسنده مسئول: محمدعلی آقاجانزاده گودرزی
ایانامه: dr.aqajanzade@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۲۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۱/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۰۶

استناد به این مقاله:

آقاجانزاده گودرزی، محمدعلی؛ نعمت‌پور درزی، احمدعلی و آقاجانزاده گودرزی، زهرا. (۱۴۰۵). تبیین اثر آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان تک والد. فصلنامه علمی مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی، ۱۳(۳)، ۱۶۶-۱۴۷.

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسندگان آن است. © ۱۴۰۵ ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.

این مقاله تحت گواهی زیر منتشر شده و با رعایت شرایط مندرج در آدرس زیر مجاز است.

This is an open access article under the CC BY (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

<https://sportmedia.journals.pnu.ac.ir/>

مقدمه

حرفه‌های مختلف برحسب میزان حساسیت و وظیفه‌ای که در خدمت به جامعه دارند، دارای معیارهای اخلاقی متفاوتی هستند که ورزش نیز از این قاعده مستثنی نیست. به‌طور سنتی ورزش منادی رشد و تکامل منش بوده و از همین رو ذاتاً بااخلاق عجین شده است (کشتی دار و همکاران، ۲۰۱۰). تزریق هرچه بیشتر اخلاق‌گرایی در ورزش به‌عنوان یک بخش حیاتی از جامعه، می‌تواند نقش بزرگی در بالندگی کل ورزش داشته باشد (ملک‌نیا و همکاران، ۲۰۲۱).

در فعالیت‌های ورزشی اخلاق حرفه‌ای به معنای توجه به ویژگی‌های نیک مردانگی، رقابت منصفانه و جوانمردانه در ورزش بر مبنای اعتقادات دینی و قانونی است (عیدی و همکاران، ۲۰۱۶) که قهرمانان در رشته ورزشی خود ملزم به رعایت آن هستند. با این حال، ورزش به‌عنوان یک پدیده جهانی امروزه با چالشی جدی روبه‌رو است که به راحتی نمی‌توان از آن گذر نمود و این چالش کمرنگ شدن مقوله اخلاق در کلیه ابعاد جامعه بزرگ ورزش ازجمله ورزشکاران، مربیان، داوران، تماشاگران، رسانه‌های گروهی و مدیران و کارکنان سازمان‌های ورزشی است (ندایی و علوی، ۲۰۰۸). با این حال لوورلی^۱ و همکاران (۲۰۲۱) توسعه سواد اخلاقی را امکان‌پذیر دانسته و آن را راهکاری در جهت توسعه رفتارهای اخلاقی معرفی کردند. وارد^۲ و همکاران (۲۰۲۰) اظهار کردند که توسعه سواد اخلاقی باعث ارتقای ارزش‌های و هویت‌های اخلاقی در جوامع می‌شود.

واردهانی^۳ و همکاران (۲۰۱۸) همچنین لوورلی و همکاران (۲۰۱۸) برنامه‌های آموزشی را بر توسعه سواد اخلاقی مؤثر توسعه کردند. با این حال ورزش و فعالیت‌های بدنی ازجمله ابعاد زندگی بشری است که افراد زیادی را احاطه کرده و جمعیت زیادی از جامعه بشری یا به آن مشغول هستند و یا آن را دنبال می‌کنند و به دلیل اثرگذاری بالای آن بر ابعاد مختلف زندگی، توسعه اخلاق

و رفتار اخلاقی در آن اجتناب‌ناپذیر است. در این راستا درخشنده و همکاران (۲۰۲۱)، عیوضی و همکاران (۲۰۲۱)، ضیاءالدینی و همکاران (۲۰۲۱) و مندعلی زاده و همکاران (۲۰۲۰) نیز بر اهمیت و توجه به آموزه‌های اخلاقی در ورزش تأکید کرده‌اند. در عین حال وو و یانگ^۴ (۲۰۲۰)، وانگ^۵ (۲۰۲۰)، فیدرسن و فیلان^۶ (۲۰۲۱)، روجاس و رومن^۷ (۲۰۱۸)، تاکمورا^۸ (۲۰۲۰)، اوزر^۹ و همکاران (۲۰۲۱) توسعه آگاهی و سواد اخلاقی را راهکاری در جهت گسترش رفتارهای اخلاقی در ورزش معرفی کردند.

از سویی یکی از مشکلات موجود در میان نوجوانان ورزشکار، عدم سازگاری آنان با محیط‌های ورزشی می‌باشد. این مسئله سبب می‌گردد تا علاوه بر مخدوش شدن جایگاه ورزشی نوجوانان، در شرایط مختلفی منجر به بروز مشکلات در تحصیلات آنان نیز گردد (ایسنهور و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۵). به عبارتی انتظار می‌رود یک نوجوانان ورزشکار، در مسیری قرار گیرد در هر دو حیطه مدرسه و ورزش دچار موفقیت‌های مدنظر خود گردد. بدون شک بروز شرایطی جز این مسئله، می‌تواند تحصیلات و ورزش نوجوانان را تحت شعاع قرار دهد (لی و لی^{۱۱}، ۲۰۱۷). بروز سازگاری در افراد اشاره به وضعیتی دارد که فرد بتواند با شرایط محیطی موجود کنار آید. سازگاری به‌طور اولیه توسط نظریه‌پردازان روان‌شناسی طرفدار نظریه تکامل موردبررسی قرار گرفته است و هدف آنان از سازگاری زنده ماندن و تولیدمثل بوده است (نگهداری، ۲۰۱۸). از طرفی سازگاری از منظر اجتماعی اشاره به رفتاری دارد که شایستگی فرد و میانگین توانایی او را نسبت به گذشته خود و اطرافیان افزایش می‌دهد. در این حالت سازگاری سبب می‌گردد تا فرد ضمن عادت نمودن به وضعیت محیطی و اشراف کامل به محیط پیرامون خود، عملکرد

4. Wu & Yang

5. Wang

6. Federici & Phelan

7. Rojas & Ramon

8. Takemura

9. Uzor

10. Eisenhower

11. Lee & Lee

1. Lowery

2. Ward

3. Wardhani

مناسب‌تری را نسبت به گذشته خود به مرحله اجرا درآورد (ترزوی^۱، ۲۰۱۹).

مارتنز و لایراموری^۲ (۲۰۱۶) مشخص نمودند که سازگاری به‌عنوان یک مسئله رفتاری-ذهنی سبب می‌گردد تا افراد ضمن بهبود یادگیری، اشراف کاملی به محیط خود نیز داشته باشند. کوتون^۳ (۲۰۱۱) سازگاری را فرایند پیوسته‌ای تعریف کرد که در آن، تجارب یادگیری اجتماعی شخص، باعث ایجاد نیازهای روانی او می‌گردد و نیز امکان کسب توانایی و مهارت‌هایی را فراهم می‌سازد که از آن طریق می‌توان به ارضای نیازها پرداخت.

داگلاس و دافی^۴ (۲۰۱۵) معتقدند که سازگاری تمایل ارگانیزم برای تغییر فعالیت خود در راستای انطباق با محیط است که در واقع پاسخی به تغییرات محیط پیرامون می‌باشد. شریستون^۵ و همکاران (۲۰۱۹) نیز اعلام داشتند که سازگاری اشاره به توانایی ارتباط برقرار کردن افراد با محیط پیرامون خود و عادی‌سازی روابط در این محیط دارد. اگرچه اهمیت سازگاری در تحقیقات مختلفی مورد توجه و اشاره قرار گرفته است اما عدم وجود تحقیقات جامع در میان گروه‌های مختلف و همچنین راهبردهای توسعه آن سبب گردیده است تا امروزه شواهد اندکی در خصوص راهبردهای توسعه سازگاری در میان تمامی گروه‌ها وجود داشته باشد. بدون شک این خلأ، مسیر دستیابی به سازگاری در میان تمامی افراد را دچار مشکل نموده است. این مسئله سبب گردیده است تا نیاز به انجام تحقیقات جدید در میان گروه‌های مختلف در خصوص سازگاری درک گردد (فورسیس^۶، ۲۰۱۳).

سازگاری در میان ورزشکاران نیز به‌عنوان یک مسئله کلیدی یاد شده است (ویرا^۷ و همکاران، ۲۰۱۵). سازگاری در میان تمامی ورزشکاران به‌عنوان یکی از نیازهای مهم یاد می‌گردد که سبب شده است تا انرژی و زمان بسیاری را از مربیان، مدیران و خود ورزشکاران را در جهت تقویت

سازگاری را بگیرد (ارسی^۸ و همکاران، ۲۰۱۲). پاسوس^۹ و همکاران (۲۰۱۶) اشاره دارد که یکی از رمزهای موفقیت ورزشکاران در میادین مسابقه سازگاری می‌باشد. ریسکین و همکاران (۲۰۲۱)، السیابی و همکاران (۲۰۲۱) و میاکونیک و همکاران (۲۰۲۲) سازگاری را عاملی مهم در جهت حضور مجدد در محیط ورزشی معرفی کردند.

بدون شک سازگاری در میان ورزشکاران یک مسئله همیشگی و پایدار نیست و این مسئله با تغییر محیط و یا حتی با گذر زمان می‌تواند دستخوش تغییرات اساسی گردد. به‌صورتی که امروزه ورزشکارانی با برخورداری از شرایط عالی و ایدئال با تغییرات محیطی و باشگاه خود دچار مشکلات اساسی در زمینه عملکردی می‌گردند. این مسئله سبب گردیده است تا سازگاری در میان ورزشکاران مهم تلقی و شناخت عوامل مؤثر بر آن می‌تواند دارای اهمیت باشد.

از طرفی همراستا با متغیرهای گروهی، متغیرهای فردی نیز بر عملکرد ورزشی فرد و تیم اثرگذار هستند. تعهد ورزشی به‌عنوان یک ساختار روان‌شناختی، نشان‌دهنده میل و خواست فرد جهت شرکت مستمر در فعالیت‌های ورزشی است. تعهد ورزشی منعکس‌کننده نیروهای انگیزشی فرد برای ادامه مشارکت و نشان‌دهنده اهمیت زیرساخت‌های روانی مبتنی بر پافشاری بر ادامه یک رفتار یا فعالیت معین می‌باشد. تعهد ورزشی می‌تواند مربوط به یک برنامه ورزشی، یک رشته ورزشی (برای مثال فوتبال) و یا تعهد به شرکت مستمر در انواع فعالیت‌های ورزشی باشد (احمدی و همکاران، ۲۰۱۴).

قسمت اعظم مطالعات در زمینه تعهد بر ساختار و سازمان، تمرکز داشته‌اند. در واقع، بیشترین چیزی که ما از تعهد می‌دانیم، از مطالعات رفتار سازمانی حاصل شده است (چلادورای، ۱۹۹۹). باید توجه کرد که چون تیم‌های ورزشی همانند سازمان‌ها دارای ساختارهای هدفمند و دارای حدود و ثغور مشخصی هستند، لذا بررسی تعهد به مثابه یک عامل اثرگذار بر عملکرد را با اهمیت می‌سازد و با توجه به این مهم تحقیقاتی هم در این رابطه انجام شده

1. Terziev
2. Martens
3. Kovtun
4. Douglass
5. Sheriston
6. Forsyth
7. Vieira

8. Arce
9. Passos

ورزشی و ورزشکاران تأثیر هیجانات را بر عملکرد ورزشی تأیید کرده‌اند و بیشتر ورزشکاران عملکرد موفقیت‌آمیز یا منجر به شکست خود را به عوامل هیجانی نسبت می‌دهند (شوارتزمن، ۲۰۰۵). در واقع، هیجان و چگونگی کنار آمدن افراد با آن، بخشی از شخصیت آدمی است که بر عملکرد فرد نیز تأثیر می‌گذارد. با این همه بسیاری از ورزشکاران به دلیل پیچیدگی حالات هیجانی نمی‌دانند که در کدام صفات قوی‌ترند و چه ضعف‌هایی دارند.

توانایی درک، استنباط و به‌کارگیری مهارت‌های هیجانی در افراد متفاوت است و این مجموعه از سطوح هوشیاری، هوش هیجانی فرد را تشکیل می‌دهد و در عملکرد فرد سهم به‌سزایی دارد (یوه و همکاران، ۲۰۲۱). هوش هیجانی زیاد در فرد نشان می‌دهد چگونه فرد بلافاصله مهارت‌های خود را به‌طور مناسب در موقعیت‌های مختلف به کار می‌گیرد و باعث می‌شود حالت هیجانی مورد نیاز و متناسب با موقعیت را نمایش دهد، به‌طوری که اگر موقعیت نیازمند انگیختگی زیادی باشد هوش هیجانی می‌تواند برانگیختگی ورزشکار را افزایش دهد و از طرف دیگر اگر موقعیت نیازمند آرامش هیجانی باشد، باعث می‌شود ورزشکار به خود آرامش بدهد؛ درحالی‌که اگر ورزشکار هوش هیجانی ضعیفی داشته باشد رفتارهای ناسازگارانه‌ای مانند بی‌تعهدی در تمرینات، کم تلاش کردن و عدم استقامت در مقابل شکست را نشان خواهد داد، اما اگر در درک، شناسایی و تنظیم و ابراز دقیق هیجانات بهتر باشد، عملکرد بهتری خواهد داشت (هوای^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). با این حال پژوهشگران روان‌شناسی ورزشی نیز به این نتیجه رسیده‌اند که هر چه ورزشکار در درک، شناسایی، تنظیم و ابراز دقیق هیجانات توانمندتر باشد، عادات فکری در اختیار خواهد داشت که موجب می‌شود فردی کارآمدتر باشد و بهترین عملکرد خود را نشان دهد (کومار^۶، ۲۰۲۱). توانایی درک، استنباط و به‌کارگیری مهارت‌های هیجانی در افراد متفاوت است و این مجموعه از سطوح هوشیاری، هوش هیجانی فرد را

است، اما در آن‌ها از مدل‌های تعهد سازمانی استفاده شده است و نظر به این‌که محیط‌های ورزشی دارای خصوصیات ویژه و خاص خود هستند، بررسی تعهد را به صورت تعهد ورزشی در ورزشکاران ضروری می‌سازد که برگرفته از مدل تعهد ورزشی اسکالنلان^۱ (۱۹۹۳) است.

ارائه مدل تعهد ورزشی، موفقیت‌های بزرگی در تلفیق تعهد با ورزش انجام شده است. بنابه تعریف اسکالنلان، تعهد ورزشی عبارت است از ساختار روان‌شناختی که نشان از تمایل و عزم فرد به تداوم مشارکت در فعالیت‌های ورزشی دارد (اسکالنلان، کارپنتر و سایمون^۲، ۱۹۹۳). مدل تعهد ورزشی (SCM)^۳ برای بررسی علت ادامه مشارکت افراد در ورزش‌های خاصی طراحی شد. این مدل چیزی فراتر از تعهد عمومی، تعهد ارتباط و تعهد کاری بود و در زمینه ورزش که کمتر به آن توجه شده بود، می‌باشد (اسکالنلان و همکاران، ۲۰۰۳).

اسکالنلان و همکارانش (۱۹۹۳) مدل تعهد ورزشی را به‌عنوان یک حالت روان‌شناختی تعریف کردند که تمایل و تصمیم به ادامه دادن شرکت در ورزش را نشان می‌دهد. با این حال یون چان سو و همکاران (۲۰۱۷) دریافتند بین تعهد ورزشی با اعتماد به نفس و دست‌یابی به اهداف ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد و پونز و همکاران (۲۰۱۸) دریافتند که بین تعهد ورزشی باعث کاهش اضطراب رقابتی ورزشکاران می‌شود.

با این حال شناخت راهبردهای توسعه هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان بسیار با اهمیت است و در این راستا برخی پژوهشگران همچون اولادیان و همکاران (۲۰۲۳) هالووی^۴ و همکاران (۲۰۲۳) پیشنهاد کرده‌اند که آموزش هوش هیجانی می‌تواند زمینه توسعه متغیرهای مهم روان‌شناختی را فراهم کند. در این راستا هوش هیجانی نه تنها در ایران بلکه در سایر کشورها نیز روشی جدید در مدیریت هیجان‌های ورزشی ورزشکاران و اصلاح عملکرد آنان محسوب می‌شود. اغلب محققان، مربیان، مدیران

5. You
6. Hui
7. Kumar

1. Scalanlan
2. Scnalalan, Carpenter & Simons
3. Sport commitment mode
4. Holloway

احساسات منفی بیشتری نسبت به خوددارند و از عزت‌نفس پایین‌تری برخوردارند که این موضوع آن‌ها را بیش‌ازپیش در معرض افسردگی قرار می‌دهد؛ چراکه پندار منفی از خود و عدم احساس ارزشمندی می‌تواند خلیات را تحت تأثیر قرار دهد (الهی و همکاران، ۲۰۱۵). همچنین گزارش‌ها حاکی از آن است که دانش‌آموزان تک‌والدی که مشکلات روان‌شناختی مختلفی همچون افسردگی و اضطراب دارند، بیشتر مستعد گرفتار شدن در مشکلات و آسیب‌های اجتماعی هستند (کالدر^۵ و همکاران، ۲۰۱۸). در عین حال مشکلات مربوط به هویت نیز از جمله چالش‌های این کودکان به شمار می‌رود (دی‌کس و وارد^۶، ۲۰۲۲).

با این حال و به‌طور کلی شناخت راهبردهای توسعه عملکرد روان‌شناختی ورزشکاران به‌ویژه ورزشکاران نوجوان و بالاخص نوجوانان تک‌والد بسیار حائز اهمیت است و می‌تواند بخشی از چالش‌ها و مشکلات آن‌ها را به وسیله ورزش و فعالیت بدنی و پیوستن به تیم‌های ورزشی و از سویی بر اساس مطالب ارائه شده، هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی از جمله مهم‌ترین متغیرهای روان‌شناختی هستند که می‌بایست در ورزشکاران موردتوجه و ارتقا قرار گیرد و برنامه‌ریزی در جهت توسعه این متغیرها می‌تواند عملکرد ورزشی افراد را تحت تأثیر قرار دهد، لذا با توجه به خلأ تحقیقاتی در زمینه نقش آموزش هوش هیجانی بر هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی در نوجوانان ورزشکار، هدف از پژوهش حاضر تبیین اثر آموزش هوش هیجانی به‌صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان تک‌والد می‌باشد.

آموزش چندرسانه‌ای به عنوان یکی از نوآورانه‌ترین روش‌های آموزشی، توانایی فراهم آوردن محیط‌های یادگیری پویا و جذاب را دارد. در این نوع از آموزش، از ترکیب رسانه‌های مختلف مانند متن، تصاویر، صدا، انیمیشن، و ویدئو برای انتقال اطلاعات به فراگیران استفاده می‌شود. بر اساس نظریه‌های یادگیری، بکارگیری چندرسانه‌ای‌ها موجب افزایش درگیری شناختی، تعامل بهتر با محتوا و تقویت یادگیری عمیق‌تر

تشکیل می‌دهد که در عملکرد فرد سهم به‌سزایی دارد (وینو^۱ و همکاران، ۲۰۲۱).

با این حال و به‌طور کلی شناخت راهبردهای توسعه عملکرد روان‌شناختی ورزشکاران به‌ویژه ورزشکاران نوجوان بسیار حائز اهمیت است و از سویی بر اساس مطالب ارائه شده، هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی از جمله مهم‌ترین متغیرهای روان‌شناختی هستند که می‌بایست در ورزشکاران موردتوجه و ارتقا قرار گیرد و برنامه‌ریزی در جهت توسعه این متغیرها می‌تواند عملکرد ورزشی افراد را تحت تأثیر قرار دهد.

از سویی مسئله جدایی زوجین از یکدیگر به هر دلیلی که اتفاق افتد، می‌تواند تأثیرات بسیار سنگین و گاهی مخربی را بر اعضای خانواده داشته باشد؛ چراکه غیبت هر یک از زوجین، می‌تواند شرایط روحی و روانی فرزندان را تحت تأثیر قرار دهد و موجب بروز مشکلات متعددی برای آنان گردد (کربلایی و همکاران، ۲۰۱۵). به‌طوری‌که شواهد نشان می‌دهد، وجود مشکلات روان‌شناختی در فرزندان خانواده‌های تک‌والد، به مراتب بیشتر از دیگر فرزندان است چراکه فقدان حضور یکی از اولیا می‌تواند امنیت روانی فرزند را مورد تهدید قرار دهد و احتمال بروز مشکلات روان‌شناختی را در آنان تشدید کند (آماتو^۲ و همکاران، ۲۰۲۰). فرزندان تک‌والد به عدم حضور ولی خود، با احساس ناامنی هیجانی، ضعف عاطفی، احساس دل‌بستگی ناپیم و خلق منفی واکنش نشان می‌دهند که این مسئله سلامت روان آنان را با تهدید جدی روبرو می‌نماید (هریرو^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). همچنین احساس افسردگی در این گروه از افراد یکی از برجسته‌ترین مشکلاتی است که به دلیل توأم شدن با مشکلات اضطرابی بهداشت روانی آنان را دستخوش تهدید می‌کند (کراودال^۴ و همکاران، ۲۰۱۹).

کودکان و نوجوانان تک‌والد به دلیل وجود مشکلات مرتبط با سبک زندگی، معمولاً احساس ارزشمندی کمتری داشته و این موضوع باعث می‌گردد تا خلیات منفی بالاتری را از خود بروز دهند (معمودی و همکاران، ۱۳۹۵). این افراد در مقایسه با دانش‌آموزانی که با هر دو والد زندگی می‌کنند،

1. Vinu
2. Amato
3. Herrero
4. Kravdal

5. Calder
6. Dykes & Ward

را بیاموزند. این نوع آموزش با ارائه بازخورد فوری، امکان اصلاح رفتارهای هیجانی را در زمان کوتاه‌تری فراهم می‌کند (مدجید^۶ و همکاران، ۲۰۲۳).

به طور کلی، آموزش چندرسانه‌ای به عنوان یک ابزار قدرتمند در پداگوژی مدرن شناخته شده و توانایی آن در انتقال مفاهیم پیچیده و تقویت مهارت‌های یادگیرندگان به اثبات رسیده است. این روش آموزشی نه تنها به افزایش کارآمدی و کیفیت یادگیری کمک می‌کند، بلکه به یادگیرندگان این امکان را می‌دهد که در محیط‌های تعاملی و انعطاف‌پذیر یاد بگیرند و مهارت‌های مورد نیاز برای دنیای مدرن را تقویت کنند.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها نیمه تجربی است. همچنین روش پژوهش حاضر از منظر گردآوری اطلاعات به صورت میدانی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر، همه ورزشکاران نوجوان تک والد دختر و پسر نوجوان بود. با مراجعه به مدارس و مراکز ورزشی و با اخذ مجوزهای لازم، لیستی از دانش آموزان (نوجوانان) تک والد که الزاما دانش آموز هم نبودند و سابقه انجام فعالیت ورزشی منظم را داشتند تهیه گردید. رضایت نامه از ولی دانش آموز (نوجوان) اخذ گردید و خانواده‌ها در جریان روند آزمایش قرار داده شدند. آموزش‌ها در اسکایپ انجام شد و چهره دانش آموزان (نوجوانان) باید مشاهده می‌شد. با توجه به ماهیت نیمه تجربی پژوهش حاضر و بر اساس پژوهش‌های گذشته ۴۰ نفر از ورزشکاران نوجوان تک والد، به صورت در دسترس انتخاب گردیدند و به صورت تصادفی در دو گروه مداخله و کنترل قرار گرفتند. سپس برای گروه مداخله به مدت ۲ ماه، ۱۶ جلسه آموزش هوش هیجانی به صورت آنلاین و چندرسانه‌ای برگزار شد، اما به گروه کنترل، آموزش خاصی داده نشد.

خلاصه جلسه‌های آموزش هوش هیجانی برگرفته از برنامه برادبری و گریوز بود. برنامه برادبری و گریوز که بر اساس کتاب "هوش هیجانی سریع"^۷ تدوین شده، چهار بُعد اصلی هوش هیجانی را شامل خودآگاهی، خودمدیریتی، آگاهی اجتماعی، و مدیریت روابط معرفی می‌کند. جلسات آموزشی این برنامه با هدف

می‌شود (جانایدی^۱ و همکاران، ۲۰۲۴). آموزش چندرسانه‌ای با فراهم کردن بسترهای چندحسی، قابلیت‌ها و استعدادها را مختلف یادگیرندگان را پوشش داده و به آن‌ها اجازه می‌دهد تا مفاهیم را به شکلی جامع‌تر و متنوع‌تر تجربه کنند (مایر^۲، ۲۰۲۴).

مزایای آموزش چندرسانه‌ای در حوزه‌هایی نظیر یادگیری مبتنی بر همکاری، یادگیری فعال و یادگیری انعطاف‌پذیر به وضوح مشاهده می‌شود (مایر، ۲۰۲۴). این شیوه آموزش به یادگیرندگان این امکان را می‌دهد که مفاهیم پیچیده مانند هوش هیجانی را به صورت تصویری و تعاملی مشاهده کرده و در موقعیت‌های شبیه‌سازی شده به تمرین بپردازند. این نوع آموزش با بهره‌گیری از عناصر تعاملی، می‌تواند فرایندهای یادگیری را تسریع کرده و مفاهیم انتزاعی را به شیوه‌ای ملموس و قابل درک ارائه دهد (الشیخ^۳ و همکاران، ۲۰۲۴).

یکی از تئوری‌های مطرح در این زمینه، نظریه دوگانه پردازش اطلاعات است که بر اساس آن، یادگیری زمانی مؤثرتر است که اطلاعات به صورت همزمان از کانال‌های دیداری و شنیداری منتقل شود (مایر، ۲۰۲۴). در آموزش چندرسانه‌ای، این نظریه به کار گرفته می‌شود تا اطلاعات از طریق ارتباطات چندحسی ارائه شده و یادگیری در سطوح مختلف تقویت شود. همچنین، تحقیقات نشان داده‌اند که آموزش چندرسانه‌ای می‌تواند منجر به بهبود حافظه بلندمدت و افزایش توانایی یادگیرندگان در حل مسائل پیچیده شود. استفاده از محتوای بصری در کنار توضیحات کلامی به فراگیران کمک می‌کند تا مطالب را بهتر به خاطر بسپارند و در مواقع نیاز به صورت مؤثرتری از آن‌ها استفاده کنند (نجمیدینوونا^۴، ۲۰۲۳؛ مارودو^۵، ۲۰۲۴).

در حوزه هوش هیجانی، به کارگیری آموزش چندرسانه‌ای می‌تواند به ایجاد موقعیت‌های واقعی‌تر و تعاملی‌تر برای تمرین مهارت‌های هیجانی کمک کند. برای مثال، فراگیران می‌توانند از طریق ویدئوهای شبیه‌سازی شده، موقعیت‌های اجتماعی مختلفی را مشاهده کرده و شیوه‌های مناسب مدیریت هیجانات

1. Junaiddi
2. Mayer
3. AlShaikh
4. Najmiddinovna
5. Murodov

6. Madjid

7. Emotional Intelligence 2.0

(هرگز، به ندرت، گاهی اوقات، اغلب و تمام اوقات) نمره‌گذاری شده است. سوالات به‌صورت مساوی بین ۱۰ بعد یا زیرمجموعه‌ی هوش اخلاقی شامل انسجام، صداقت، شجاعت، رازداری، انجام تعهدات فردی/ مسئولیت‌پذیری (پاسخ‌گویی) در برابر تصمیمات شخصی، خودکنترلی و خود محدودسازی، کمک به دیگران (قبول مسئولیت برای خدمت به دیگران)، مراقبت از دیگران (مهربانی)، درک احساسات دیگران (بشر دوستی و رفتار شهروندی) و درک نیازهای روحی خود (ایمان، اعتقاد و تواضع) تقسیم شده و هر شایستگی دارای ۴ سؤال است. همچنین، این ۱۰ شایستگی به ۴ دسته کلی تحت عنوان ابعاد کلی هوش اخلاقی شامل درستکاری (دارای ۴ بعد زیرمجموعه)، مسئولیت‌پذیری (دارای ۳ بعد زیرمجموعه)، بخشش (دارای ۲ بعد زیرمجموعه) و دلسوزی (دارای ۱ بعد زیرمجموعه) تقسیم می‌شوند. میزان پایایی این پرسشنامه ۰/۸۸ گزارش گردیده است.

پرسشنامه سازگاری با ورزش

در این پژوهش از پرسشنامه سازگاری با محیط ورزشی الیاس و همکاران (۲۰۱۷) استفاده گردید. این پرسشنامه دارای ۱۸ سؤال و سه بعد سازگاری با مربی، سازگاری با دوستان هم تیمی و سازگاری با فشار و نوع تمرینات بوده که بر اساس مقیاس پنج ارزشی لیکرت (۵= کاملاً موافق تا ۱= کاملاً مخالف) نمره‌گذاری گردیده است. الیاس و همکاران (۲۰۱۷) پایایی این پرسشنامه را ۰/۸۹ گزارش کردند.

پرسشنامه تعهد ورزشی اسکانلان و همکاران (۱۹۹۳)

پرسشنامه‌ی مدل تعهد ورزشی اسکانلان و همکاران (۱۹۹۳) که توسط میر حسینی و همکارانش (۱۳۹۱) به فارسی ترجمه شده است. یک مقیاس خودسنجی مشتمل بر ۲۶ گویه (ماده) و پنج مؤلفه است که تمایل و عزم فرد به تداوم مشارکت در فعالیت‌های ورزشی را نشان می‌دهد. پایایی این پرسشنامه ۰/۷۰ می‌باشد (میر حسینی و همکاران، ۱۳۹۱). پاسخ هر گویه بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) نمره‌گذاری شده است.

بهبود مهارت‌های هوش هیجانی در افراد طراحی شده است. برنامه برادبری و گریوز از لحاظ ساختاری به عنوان یک برنامه موثر و جامع در حوزه هوش هیجانی توسط بسیاری از محققان و متخصصان تایید شده است (هولووای^۱، ۲۰۲۳).

این برنامه با تمرکز بر چهار بعد اصلی هوش هیجانی (خودآگاهی، خودمدیریتی، آگاهی اجتماعی و مدیریت روابط)، از رویکردی سیستماتیک و علمی پیروی می‌کند. همچنین، ساختار برنامه به گونه‌ای طراحی شده است که قابلیت پیاده‌سازی در جلسات آموزشی فردی و گروهی را داراست و با تمرین‌های عملی، نظریه‌ها را در قالب مهارت‌های کاربردی ارائه می‌دهد (اولادین^۲ و همکاران، ۲۰۲۳). مطالعات نشان می‌دهند که افراد با شرکت در این برنامه، قادرند مهارت‌های هیجانی خود را بهبود دهند و در نتیجه، عملکردهای شخصی و شغلی آنها نیز بهبود می‌یابد (موآ^۳ و همکاران، ۲۰۲۳).

نمونه‌های مورد مطالعه، نباید سابقه هیچ‌گونه بیماری زمینه‌ای (جسمی و روحی) داشته باشند و شرط خروج از مطالعه، عدم علاقه مشارکت‌کنندگان به ادامه حضور در پژوهش و یا ایجاد مشکلات جسمی می‌باشد. همه مشارکت‌کنندگان تا انتها در فرایند مطالعه حضور داشتند.

محققان پژوهش حاضر، تجربه آموزش آنلاین را داشتند. هم به خاطر دوران همه‌گیری ویروس کرونا که همه آموزش‌ها به صورت آنلاین انجام شده بود و هم به دلیل حضور اساتید در دوره‌های مجازی دانشجویان. بنابراین محققان تیم پژوهش حاضر، تجربه کافی برای برگزاری جلسات آنلاین را داشتند. از بین محققان حاضر، نویسنده اول پژوهش، مسئول برگزاری جلسات آنلاین را زیر نظر اساتید راهنما و مشاور خود بود.

قبل از شروع جلسات آموزشی، پرسشنامه‌ها توزیع گردید و نمرات پیش آزمون به دست آمد و یک هفته بعد از اتمام جلسات آموزشی، پرسشنامه‌ها مجدداً توزیع گردید و نمرات پس آزمون به دست آمد.

ابزار

پرسشنامه هوش اخلاقی لنینک و کیل (۲۰۰۵)

این آزمون توسط لنینک و کیل در سال ۲۰۰۵ تدوین شد و مشتمل بر ۴۰ سؤال است و به‌صورت ۵ گزینه‌ای لیکرتی

جدول ۱. خلاصه جلسه‌های آموزش مهارت‌های هوش هیجانی

Table 1. Summary of emotional intelligence skills training sessions

جلسات	محتوای جلسه
جلسه توجیهی	معارفه با اعضای گروه، ارائه برنامه جلسات، اشتراک اهداف جلسات آموزشی با اعضای گروه
جلسه اول و دوم	تعریف هیجان و دیدگاه‌های آن (ابعاد روانی، فیزیولوژیک و اجتماعی) و شناسایی انواع آن در زندگی (خشم، اضطراب، ترس، شادی، غم، تنفر، هیجان‌های مرکب و ...).
جلسه سوم و چهارم	شناسایی حالت‌های چهره‌ای و افکار همراه با هیجانات؛ در این جلسه با تمرین و ایفای نقش انواع هیجان‌ها با حالت‌های تمرین شد و افراد با حدس حالت‌های هیجانی یکدیگر، شناخت انواع هیجان‌ها را تمرین کردند.
جلسه پنجم و ششم	بررسی رابطه بین افکار خودکار، هیجانات و رفتار از طریق نمونه‌های عملی؛ توضیح و ارائه الگوی شناختی و رفتاری و استفاده از فرم‌های خطاهای شناختی و احساساتی که این افکار ایجاد کرده‌اند و بررسی افکار خطا و جایگزینی افکار صحیح و مناسب و تشخیص تغییر حالات هیجانی
جلسه هفتم و هشتم	چگونگی شناسایی هیجانات در دیگران. در این جلسه با نمونه‌ها در مورد هیجان‌های اصلی که به شکل‌های مختلف مانند خوشحالی، عصبانیت و ... آشکار می‌شود، گفت‌وگو شد.
جلسه نهم و دهم	شیوه‌های مختلف ابراز و لزوم مدیریت هیجانات در زندگی؛ در این جلسه فایده خودآگاهی هیجانی از خود و دیگران و افزایش خودآگاهی هیجانی از خود و اثرات کوتاه‌مدت و بلندمدت هیجانات توضیح داده شد و مهارت‌های همدلی و آموزش مهارت‌های گوش دادن فعال برای افزایش مهارت‌های همدلی به آزمودنی‌ها داده شد و از تکالیف یادداشت تشکر و همنوایی با دوستان برای کار گروهی استفاده شد.
جلسه یازدهم و دوازدهم	کنترل هیجان که شامل پیش‌بینی هیجانات و شناخت اولین علائم هیجانی در خود (ارزیابی اولیه و ثانویه هیجانات و شناخت اولین نشانه‌های افکار و هیجانات)
جلسه سیزدهم و چهاردهم	کنترل هیجان (کنترل هیجان از طریق تغییر موقعیت، بهره‌گیری از راهبردهای مختلف آرام‌سازی و استفاده از کلیدواژه‌های هیجانی که شامل خودگویی‌های مثبت و حذف خودگویی‌های منفی است).
پانزدهم و شانزدهم	کنترل هیجان (آموزش شیوه‌های حل مشکلات هیجانی به شیوه‌های سازگاری و پذیرش، تمرکز مجدد، ارزیابی مجدد و ... و ابراز شایسته و کنترل شده هیجان‌ها در شرایط مختلف).

یافته‌های پژوهش

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌های پژوهش در جدول شماره ۲ آورده شده است.

به‌منظور بررسی داده‌های تحقیق حاضر از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده گردید. در قسمت آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده گردید و در قسمت آمار استنباطی از آزمون آماری کواریانس با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ استفاده شد.

جدول ۲. توصیف جمعیت‌شناختی نمونه‌های پژوهش

Table 2. Demographic description of research samples

متغیرها	گروه‌ها	فراوانی	درصد فراوانی
جنسیت	دختر	۱۵	۳۷/۵
	پسر	۲۵	۶۲/۵
سابقه ورزشی	کمتر از ۲ سال	۵	۱۲/۵
	۲ تا ۴ سال	۱۲	۳۰
	بیش از ۴ سال	۲۳	۵۷/۵

میانگین و انحراف معیار متغیرها در گروه‌های گواه و تجربی در جدول ۳ نشان داده شده است.

نتایج توصیف جمعیت‌شناختی نشان داد که بیشتر نمونه‌ها پسر بودند و سابقه ورزشی اکثر آن‌ها بیش از ۴ سال بود. میانگین سنی دانش آموزان ۱۶/۸ سال به دست آمد.

جدول ۵. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در دو گروه گواه و آزمایش**Table 2.** Mean and standard deviation of the research Variables in two control and experimental groups

متغیرها	آماره‌ها	گروه گواه		گروه آزمایش	
		پیش‌آزمون	پس‌آزمون	پیش‌آزمون	پس‌آزمون
هوش اخلاقی	میانگین	۲/۷۵	۲/۸۹	۲/۴۶	۳/۹۸
	انحراف استاندارد	۰/۸۱	۱/۱۱	۰/۸۳	۰/۹۰
سازگاری با محیط‌های ورزشی	میانگین	۲/۴۳	۲/۵۱	۲/۵۱	۳/۸۵
	انحراف استاندارد	۱/۰۱	۱/۰۶	۰/۸۸	۰/۷۹
تعهد ورزشی	میانگین	۲/۴۰	۲/۴۹	۲/۴۳	۳/۹۹
	انحراف استاندارد	۱/۱۳	۱/۰۰	۰/۸۷	۱/۰۳

طبیعی بوده است. از این رو از لحاظ توزیع داده‌ها، شرایط برای انجام آزمون‌های پارامتریک برقرار است (جدول شماره ۴).

برای تعیین طبیعی بودن توزیع داده‌ها از آزمون شاپیرو-ویلک استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد توزیع تمام داده‌های مورد اندازه‌گیری، در متغیر وابسته به صورت

جدول ۴. نتایج آزمون شاپیرو-ویلک برای متغیرهای وابسته تحقیق**Table 4.** Results of the Shapiro-Wilk test for the dependent variables of the research

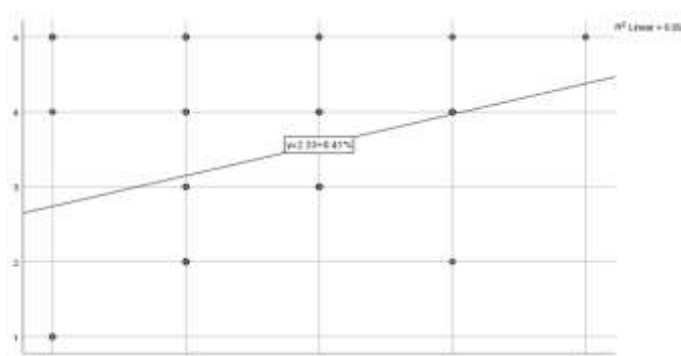
متغیرها	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
پیش‌آزمون هوش اخلاقی	۰/۸۹	۴۰	۰/۱۳۲
پس‌آزمون هوش اخلاقی	۰/۸۳	۴۰	۰/۱۳۹
پیش‌آزمون سازگاری با محیط‌های ورزشی	۰/۷۹	۴۰	۰/۱۴۵
پس‌آزمون سازگاری با محیط‌های ورزشی	۰/۸۰	۴۰	۰/۱۳۵
پیش‌آزمون تعهد ورزشی	۰/۹۳	۴۰	۰/۱۰۹
پس‌آزمون تعهد ورزشی	۰/۹۶	۴۰	۰/۰۹۸

خطی بودن

شیوه‌ی بررسی خطی بودن رابطه بین متغیرهای وابسته و کمکی (کوواریتها)، بررسی خطوط رگرسیون با استفاده از نمودار پراکنش^۵ می‌باشد. نمودار ۱، ۲ و ۳ خط رگرسیون و پراکنش نمره‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی را نشان می‌دهد.

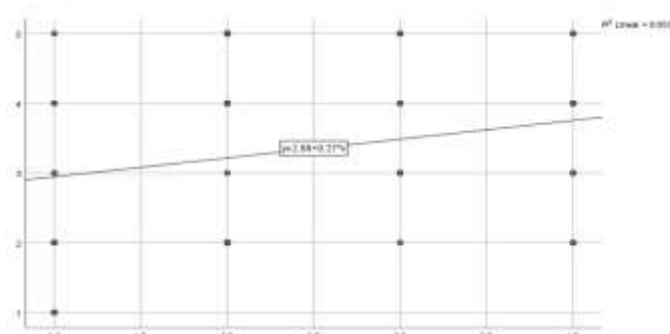
قبل از تحلیل داده‌ها، برای اطمینان از این که داده‌های این پژوهش مفروضه‌های زیرینایی تحلیل کوواریانس را برآورد می‌کنند، به بررسی آن‌ها پرداخته شد. بدین منظور چهار مفروضه تحلیل کوواریانس شامل، خطی بودن^۱، همخطی چندگانه^۲، همگنی واریانس‌ها^۳ و همگنی شیب‌های رگرسیون^۴ مورد بررسی قرار گرفتند که به ترتیب بیان می‌شوند.

1. Linearity
2. Multicol linearity
3. Homogeneity Of Variance
4. Homogeneity Of Regression

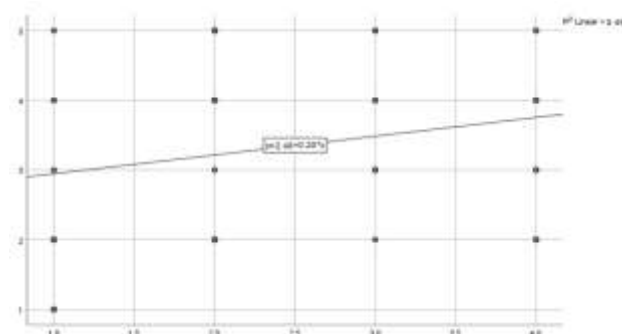
نمودار ۱. خط رگرسیون و پراکنش نمره‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون هوش اخلاقی

Diagram 1. Regression line and distribution of pre-test and post-test scores of moral intelligence

نمودار ۲. خط رگرسیون و پراکنش نمره‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون سازگاری با محیط‌های ورزشی

Diagram 2. Regression line and distribution of pre-test and post-test scores of adaptation to sports environments

نمودار ۳. خط رگرسیون و پراکنش نمره‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون تعهد ورزشی

Diagram 3. Regression line and distribution of pre-test and post-test scores of sports commitment

همخطی چندگانه

برای مواقعی استفاده می‌شود که چند متغیر مستقل وجود دارد اما در پژوهش حاضر، فقط یک متغیر مستقل (آموزش هوش هیجانی به‌صورت چندرسانه‌ای) وجود دارد؛ بنابراین این پیش‌فرض بررسی نمی‌شود.

همان‌طور که در نمودارهای ۱، ۲ و ۳ مشاهده می‌شود خط رگرسیون میان متغیر کمکی (پیش‌آزمون هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی) و متغیر وابسته (پس‌آزمون هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی) خطی و مثبت است. بنابراین، مفروضه خطی بودن رابطه بین پیش‌آزمون و پس‌آزمون هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی با استفاده از نمودار پراکنش، تأیید می‌شود.

همگنی واریانس‌ها

می‌دهند که آزمون لوین در تمامی متغیرها، معنی‌دار نمی‌باشد ($P \geq 0/05$)؛ بنابراین، واریانس خطای پس‌آزمون متغیرها در گروه‌ها به‌طور معنی‌داری متفاوت نیستند و فرض همگنی واریانس‌ها تأیید می‌شود.

در این پژوهش قبل از تحلیل داده‌ها برای بررسی همگنی واریانس متغیرها، از آزمون لوین استفاده شد. جدول ۴ نتایج آزمون‌های همگنی واریانس لوین متغیرهای وابسته پژوهش را نشان می‌دهد. نتایج مندرج در جدول ۵ نشان

جدول ۵. نتایج آزمون لوین جهت برابری واریانس خطای متغیرهای وابسته

Table 5. The results of Levin's test for equality of error variance of dependent variables

اثر	متغیر وابسته	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	F	سطح معنی‌داری
گروه	هوش اخلاقی	۱	۳۸	۰/۱۲۶	۰/۴۵۱
	سازگاری با محیط‌های ورزشی	۱	۳۸	۰/۲۴۱	۰/۳۱۰
	تعهد ورزشی	۱	۳۸	۰/۱۳۳	۰/۴۰۱

همگنی شیب‌های رگرسیون

متغیر مستقل و کوواریته (پیش‌آزمون) با متغیر پس‌آزمون بررسی شود (جدول ۵).

قبل از انجام آزمون کوواریانس، باید شرط عدم تعامل میان

جدول ۶. نتایج همگنی شیب‌های رگرسیون

Table 6. Homogeneity results of regression slopes

مقدار F	سطح معنی‌داری
۱/۸۲۱	۰/۲۹۸
۱/۷۳۶	۰/۳۵۷
۱/۸۱۱	۰/۳۱۰

۰/۳۵۷ است که از لحاظ آماری معنی‌دار نمی‌باشد؛ بنابراین، شرایط مطلوب یعنی توازی شیب‌های رگرسیون برای تحلیل کوواریانس فراهم است و مقدار f تعامل میان گروه و پیش‌آزمون (کواریته) با توجه به نمره پیش‌آزمون تعهد ورزشی، برابر با ۱/۸۱۱ و سطح معنی‌داری ۰/۳۱۰ است که از لحاظ آماری معنی‌دار نمی‌باشد؛ بنابراین، شرایط مطلوب یعنی توازی شیب‌های رگرسیون برای تحلیل کوواریانس فراهم است.

نتایج جدول ۶ نشان داد که مقدار f تعامل میان گروه و پیش‌آزمون (کواریته) با توجه به نمره پیش‌آزمون هوش اخلاقی، برابر با ۱/۸۲۱ و سطح معنی‌داری ۰/۲۹۸ است که از لحاظ آماری معنی‌دار نمی‌باشد؛ بنابراین، شرایط مطلوب یعنی توازی شیب‌های رگرسیون برای تحلیل کوواریانس فراهم است. مقدار f تعامل میان گروه و پیش‌آزمون (کواریته) با توجه به نمره پیش‌آزمون سازگاری با محیط‌های ورزشی، برابر با ۱/۷۳۶ و سطح معنی‌داری

جدول ۷. نتایج آزمون کوواریانس برای مقایسه گروه کنترل و آزمایش بر اساس نمره پس‌آزمون با کنترل نمرات پیش‌آزمون هوش اخلاقی

Table 7. The results of the covariance test to compare the control and experimental groups based on the post-test score with the control of the pre-test scores of moral intelligence

مدل اصلاح شده	جمع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	مقدار اف	سطح معنی‌داری	ضریب اتا
مدا	۲۲/۲۳۲	۲	۱۱/۱۱۶	۵۰/۳۵۱	۰/۰۰۱	۰/۷۳۱
جدا کردن	۴/۱۱۸	۱	۴/۱۱۸	۱۸/۶۵۵	۰/۰۰۱	۰/۳۳۵
پیش‌آزمون هوش اخلاقی	۲/۶۳۲	۱	۲/۶۳۲	۱۱/۹۲۰	۰/۰۰۱	۰/۲۴۴
گروه	۱۹/۶۰۰	۱	۱۹/۶۰۰	۸۸/۷۸۱	۰/۰۰۱	۰/۷۰۶
خطا	۸/۱۶۸	۳۷	۰/۲۲۱			
جمع	۳۲۲/۰۰۰	۴۰				

دارد؛ بنابراین فرضیه صفر مبنی بر معنادار نبودن اختلاف میانگین دو گروه در پس‌آزمون پس از حذف اثر احتمالی پیش‌آزمون رد می‌شود؛ بنابراین آموزش هوش هیجانی به‌صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی ورزشکاران نوجوان تک‌والد تأثیر معنی‌داری دارد.

آزمون کوواریانس در جدول ۷ نشان داد که مقدار F مربوط به کوواریته برابر ۱۱/۹۲۰ از لحاظ آماری ($P \leq 0/05$) معنی‌دار است، از سویی دیگر مقدار F مربوط به گروه نیز ۸۸/۷۸۱ و از لحاظ آماری ($P \leq 0/05$) نیز معنی‌دار می‌باشد؛ یعنی پس از خارج کردن تأثیر پیش‌آزمون، اختلاف معناداری بین میانگین نمرات دو گروه در پس‌آزمون وجود

جدول ۸. نتایج آزمون کواریانس برای مقایسه گروه کنترل و آزمایش بر اساس نمره پس‌آزمون با کنترل نمرات پیش‌آزمون

Table 8. The results of the covariance test to compare the control and experimental groups based on the post-test score with the control of the pre-test scores.

ضریب اتا	سطح معنی‌داری	مقدار اف	میانگین مجزورات	درجه آزادی	جمع مجزورات	
۰/۹۵۸	۰/۰۰۱	۴۲۴/۷۸۰	۳۶۲۲/۶۱۵	۲	۷۲۴۵/۲۳۱	مدل اصلاح شده
۰/۵۳۳	۰/۰۰۱	۴۲/۲۸۵	۳۶۰/۶۱۶	۱	۳۶۰/۶۱۶	جدا کردن
۰/۸۸۱	۰/۰۰۱	۲۷۴/۲۶۶	۲۳۳۹/۰۰۶	۱	۲۳۳۹/۰۰۶	پیش‌آزمون سازگاری در محیط‌های ورزشی
۰/۹۰۸	۰/۰۰۱	۳۶۳/۱۹۸	۳۰۹۷/۴۳۲	۱	۳۰۹۷/۴۳۲	گروه
			۸/۵۲۸	۳۷	۳۱۵/۵۴۴	خطا
				۴۰	۱۱۱۲۹۵/۰۰۰	جمع

در پس‌آزمون وجود دارد؛ بنابراین فرضیه صفر مبنی بر معنادار نبودن اختلاف میانگین دو گروه در پس‌آزمون پس از حذف اثر احتمالی پیش‌آزمون رد می‌شود؛ بنابراین آموزش هوش هیجانی به‌صورت چندرسانه‌ای بر سازگاری با محیط‌های ورزشی ورزشکاران نوجوان تک‌والد تأثیر معنی‌داری دارد.

آزمون کوواریانس در جدول ۸ نشان داد که مقدار F مربوط به کوواریته برابر ۲۷۴/۲۶۶ از لحاظ آماری ($P \leq 0/05$) معنی‌دار است، از سویی دیگر مقدار F مربوط به گروه نیز ۳۶۳/۱۹۸ و از لحاظ آماری ($P \leq 0/05$) نیز معنی‌دار می‌باشد؛ یعنی پس از خارج کردن تأثیر پیش‌آزمون، اختلاف معناداری بین میانگین نمرات دو گروه

جدول ۹. نتایج آزمون کواریانس برای مقایسه گروه کنترل و آزمایش بر اساس نمره پس‌آزمون با کنترل نمرات پیش‌آزمون

Table 9. The results of the covariance test to compare the control and experimental groups based on the post-test score with the control of the pre-test scores.

ضریب اتا	سطح معنی‌داری	مقدار اف	میانگین مجزورات	درجه آزادی	جمع مجزورات	
۰/۵۷۵	۰/۰۰۱	۲۵/۰۴۹	۸/۵۶۳	۲	۱۷/۱۲۶	مدل اصلاح شده
۰/۴۲۲	۰/۰۰۱	۲۶/۹۹۹	۹/۲۳۰	۱	۹/۲۳۰	جدا کردن
۰/۱۰۶	۰/۰۴۳	۴/۳۹۲	۱/۵۰۱	۱	۱/۵۰۱	پیش‌آزمون تعهد ورزشی
۰/۴۷۵	۰/۰۰۱	۳۳/۵۲۰	۱۱/۴۵۹	۱	۱۱/۴۵۹	گروه
			۰/۳۴۲	۳۷	۱۲/۶۴۹	خطا
				۴۰	۳۴۹/۰۰۰	جمع

یعنی پس از خارج کردن تأثیر پیش‌آزمون، اختلاف معناداری بین میانگین نمرات دو گروه در پس‌آزمون وجود دارد؛ بنابراین فرضیه صفر مبنی بر معنادار نبودن اختلاف میانگین دو گروه در پس‌آزمون پس از حذف اثر احتمالی

آزمون کوواریانس در جدول ۹ نشان داد که مقدار F مربوط به کوواریته برابر ۴/۳۹۲ از لحاظ آماری ($P \leq 0/05$) معنی‌دار است، از سویی دیگر مقدار F مربوط به گروه نیز ۳۳/۵۲۰ و از لحاظ آماری ($P \leq 0/05$) نیز معنی‌دار می‌باشد؛

جدیدی برای مقابله با استرس پیدا کرده و از فشار ناشی از احساس ناکامی در امان می‌ماند و می‌تواند رفتارهای اخلاقی مؤثری در شرایط نامساعد نشان دهد. با این حال ورزشکاران نوجوان تک والد به دلیل تجربه شرایط خانوادگی خاص، ممکن است با چالش‌های عاطفی، اجتماعی و روانی بیشتری روبرو شوند. این شرایط می‌تواند بر روی رفتار، انگیزه و تعهد آن‌ها در فعالیتهای ورزشی تأثیر بگذارد. بنابراین، آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای به این گروه از نوجوانان می‌تواند به شکل معناداری در رفع برخی از این چالش‌ها مؤثر باشد.

در زمینه اثربخشی آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر سازگاری با محیط‌های ورزشی این نتیجه با نتایج زارعی و همکاران (۲۰۱۸)، آجیل چی و همکاران (۲۰۱۹) و کودن و همکاران (۲۰۱۶) همسو است. به اعتقاد مایر و همکاران (۲۰۰۰) هوش هیجانی نه تنها اطلاعاتی درباره سازمان‌یافتگی هیجان‌های فرد در اختیار قرار می‌دهد، بلکه بیش و پیش از آن شیوه‌ای است که به کنترل مؤثر هیجانات با افکار و رفتار می‌انجامد و به این ترتیب از وقوع فراوانی و شدت تجارب هیجانی آزارنده می‌کاهد. لذا افراد با هوش هیجانی بالا، به خود متکی‌ترند. نگرش مثبت‌تری به خویش‌ن‌دارند و تمایل بیشتری به رویایی با مشکلات دارند. این افراد در موقعیت‌های مسئله‌زا کمتر احساس تنهایی نموده و برای حل مشکل موجود از منابع فردی و اجتماعی خود بیشترین سود را می‌برند. هوش هیجانی بالا به افراد این توانایی را می‌دهد تا از دخالت عوامل نامطلوب درونی و بیرونی نظیر ناامیدی، خستگی، عوامل هیجانی منفی، فشار روانی اطرافیان و سایر عوامل مزاحم محیطی پیش‌گیری نماید. از سوی دیگر بار-ان (۲۰۰۰) هوش هیجانی را مجموعه‌ای مرکبی از خودآگاهی هیجانی و مهارت‌ها و ویژگی‌های دیگر می‌داند که بر موفقیت فرد در مقابله با فشارها و خواسته‌های محیط تأثیر می‌گذارند. با این حال نوجوانان تک والد ممکن است نسبت به دیگر همسالان خود بیشتر با احساس تنهایی یا عدم حمایت عاطفی مواجه باشند. این وضعیت می‌تواند باعث اضطراب و کاهش اعتمادبه‌نفس آن‌ها در محیط‌های ورزشی شود. آموزش هوش هیجانی از

پیش‌آزمون رد می‌شود؛ بنابراین آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان تک والد تأثیر معنی‌داری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام این پژوهش، تبیین اثر آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان تک والد می‌باشد.

نتایج نشان داد که آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان تک والد اثر معنی‌داری دارد در زمینه اثربخشی آموزش هوش هیجانی به صورت چندرسانه‌ای بر هوش اخلاقی این نتیجه با نتایج مو^۱ و همکاران (۲۰۲۳) و حمزه^۲ و همکاران (۲۰۲۳) همسو است. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت هوش هیجانی به عنوان مجموعه‌ای از مهارت‌های غیرشناختی تعریف می‌شود که توان فرد را در مقابله با درخواست‌ها و فشارهای بیرونی افزایش می‌دهد، از این نتیجه، چنین استنباط می‌شود که افرادی که نمره هوش هیجانی آن‌ها پایین است، توان ایستادگی در برابر فشارهای روان‌شناختی را نداشته و عملکرد مناسبی در کنترل فشارها از خود نشان نمی‌دهند؛ به عبارت دیگر، افرادی که فشارهای زیادی را تجربه می‌کنند، درک کمتری از ماهیت هیجان‌های خود داشته و از سوی دیگر در فایق آمدن بر تجارب منفی هیجانی خود نیز ناتوانند.

در الگوی توانمندی مایر، سالوی و کاروسو ادراک و مدیریت هیجان دو مؤلفه اساسی هوش هیجانی هستند که موجب سازگاری مؤثر با استرس و اضطراب می‌شوند. به نظر گلن نیز فردی که خودآگاهی و خودکنترلی هیجانی دارد، با تشخیص لحظه‌های شروع استرس می‌تواند با آن مقابله نماید. همچنین، بار-آن که هوش هیجانی را یکی از عوامل مهم کاهش اضطراب می‌داند، بیان می‌دارد که فرد با کنترل هیجان‌های خود، روش‌های

است. به عبارتی دیگر برای تربیت متعالی هر فرد، باید هوش هیجانی وی نیز در کنار هوش عقلانی‌اش تعالی یابد. کاظمی و همکاران (۲۰۱۰) و نلی و همکاران (۲۰۰۹) نیز در پژوهش‌های خود به این نتیجه رسیده‌اند که دوره‌های آموزشی هوش هیجانی در بهبود هوش هیجانی تأثیر بسزایی دارد و افرادی که تحت آموزش مهارت‌های هوش هیجانی قرار می‌گیرند، نمره‌های بالاتری را در آزمون‌های هوش هیجانی کسب می‌کنند. آموزش هوش هیجانی ظرفیت انسان را در شناخت احساسات خود و دیگران تعیین و کمک می‌کند تا در خود ایجاد انگیزش کرده و هیجانات خود را کنترل و روابط اجتماعی خود با دیگران را بر این اساس، پیریزی نماییم. همچنین گلن هوش هیجانی را مهارتی می‌پندارد که فرد به واسطه یادگیری آن می‌تواند از طریق خودآگاهی، روحیات خود را کنترل و از طریق خود مدیریتی آن را بهبود بخشد. از طریق همدلی، تأثیر آن‌ها را درک و از طریق مدیریت روابط به شیوه‌ای رفتار کند که روحیه‌ی خود و دیگران را بالا برد. هوش هیجانی شامل توانایی انجام استدلال دقیق در مورد احساسات عاطفی، برای ارتقاء سطح تفکر است (مایر و همکاران، ۲۰۰۸).

به اعتقاد سالوی (۲۰۰۰) یکی از پایه‌گذاران اصلی نظریه هوش هیجانی، هوش هیجانی هم ممکن است آموزش داده شود و هم یاد گرفته شود. وی معتقد است با کمک روش‌هایی مانند روان‌درمانی و مشاوره می‌توان مهارت‌های هوش هیجانی را افزایش داد. با این حال پژوهشگران روان‌شناسی ورزشی نیز به این نتیجه رسیده‌اند که هر چه ورزشکار در درک، شناسایی، تنظیم و ابراز دقیق هیجانات توانمندتر باشد، عادات فکری در اختیار خواهد داشت که موجب می‌شود فردی کارآمدتر باشد و بهترین عملکرد خود را نشان دهد (کومار، ۲۰۲۱).

توانایی درک، استنباط و به‌کارگیری مهارت‌های هیجانی در افراد متفاوت است و این مجموعه از سطوح هوشیاری، هوش هیجانی فرد را تشکیل می‌دهد که در عملکرد فرد سهم به‌سزایی دارد (وینو^۵ و همکاران،

طریق بهبود مهارت‌های خودآگاهی و کنترل هیجانات، به این ورزشکاران کمک می‌کند تا به شکل بهتری با محیط‌های ورزشی سازگار شوند و از استرس و فشارهای اجتماعی و رقابتی کاسته شود. این موضوع باعث می‌شود که بتوانند با هم‌تیمی‌ها، مربیان و سایر افراد در محیط ورزشی ارتباط موثرتری برقرار کنند و از ورزش به‌عنوان فضایی حمایتی بهره ببرند.

در زمینه اثربخشی آموزش هوش هیجانی به‌صورت چندرسانه‌ای بر تعهد ورزشی ورزشکاران، این نتیجه با نتایج این نتیجه با کومار^۱ و همکاران (۲۰۲۱) و وینو^۲ و همکاران (۲۰۲۱) همسو است. هوش هیجانی به معنای داشتن مهارت‌های خودشناسی است: این که یک فرد بداند کیست یا افکار، عواطف، احساسات و ویژگی‌های رفتاری‌اش چه می‌باشد.

تعهد ورزشی و پایبندی به اهداف، برای نوجوانان تک والد که ممکن است با چالش‌های زیادی مواجه باشند، اهمیت ویژه‌ای دارد. این گروه از ورزشکاران با یادگیری مهارت‌های هوش هیجانی می‌توانند انگیزه‌های درونی خود را افزایش دهند و با مشکلات و شکست‌ها بهتر مقابله کنند. آموزش هوش هیجانی به‌صورت چندرسانه‌ای می‌تواند آن‌ها را به ابزارهایی برای حفظ تعهد و تمرکز بر اهداف ورزشی خود مجهز کند، و این موضوع باعث می‌شود که در مواجهه با موانع، همچنان به فعالیت‌های ورزشی خود ادامه دهند و از مسیر حرفه‌ای و رشد فردی خود منحرف نشوند. در عین حال هوش هیجانی، مهارتی است که باعث تغییر توانایی‌های انسان برای تعالی، توسعه و ایجاد احساس مثبت از زندگی می‌شود. هوش هیجانی در مقایسه با هوش سنتی پیش‌بینی کننده بهتری برای موفقیت و سازگاری اجتماعی است و در دستیابی فرد به موفقیت در حوزه‌های مختلف تحصیلی و ورزشی نقش به‌مراتب مهم‌تری از هوش عمومی دارد.

مطالعات متعدد در زمینه هوش هیجانی، نشان داده‌اند که برای تربیت افرادی علاقمند به علم آموزی، خلاق، مسئولیت‌پذیر، انعطاف‌پذیر و دارای اعتمادبه‌نفس و قدرت برقراری ارتباط، تقویت هوش هیجانی امری اجتناب‌ناپذیر

به صورت آنلاین و چندرسانه‌ای نیز می‌تواند اثرات مفیدی در ارتقاء سطح مؤلفه‌های روان‌شناختی ایجاد کند و در آموزش ورزشکاران نیز مثر ثمر واقع شود، تلاش‌های جدی در زمینه آموزش به صورت چندرسانه‌ای برای ورزشکاران باید صورت گیرد و از راهبرد بیش‌ازپیش استفاده و بهره‌برداری شود.

۲۰۲۱). با این حال و به طور کلی تلاش برای ارتقاء هوش هیجانی نوجوانان ورزشکار می‌تواند زمینه بهبود حالات روان‌شناختی، همچون هوش اخلاقی، سازگاری با محیط‌های ورزشی و تعهد ورزشی ورزشکاران نوجوان و فشارهای ناشی از فشار تمرین و رقابت را فراهم کند. در این راستا نتایج پژوهش حاضر نشان داد که آموزش

References

- Al Siyabi, H., Mabry, R., Al Subhi, M., & de Siqueira, G. (2021). Adaptation of the Physical Activity Neighborhood Environment Scale in Oman. *Sultan Qaboos University Medical Journal*, 21(4), 626. DOI: [10.18295/squmj.4.2021.035](https://doi.org/10.18295/squmj.4.2021.035).
- AlShaikh, R., Al-Malki, N., & Almasre, M. (2024). The implementation of the cognitive theory of multimedia learning in the design and evaluation of an AI educational video assistant utilizing large language models. *Heliyon*, 10(3).
- Amato, P. R. (2020). The consequences of divorce for adults and children. *Journal of marriage and family*, 62:1269-1287. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.17413737.2000.01269.x>
- Arce, C., De Francisco, C., Andrade, E., Seoane, G., & Raedeke, T. (2012). Adaptation of the Athlete Burnout Questionnaire in a Spanish sample of athletes. *The Spanish Journal of Psychology*, 15(3), 1529-1536.
- Calder, G. (2018). Social justice, single parents and their children. The triple bind of single-parent families 16.
- Conklin, M.H., & Desselle S.P. (2007). Snapshot of pharmacy faculty quality of work life and productivity. *Journal of Pharmacy Teaching*. 14(1):53-77. DOI: [10.3109/J060v14n01_05](https://doi.org/10.3109/J060v14n01_05).
- Darakhshandeh Qahfarkhi, S., Fahim Devin, H., Peymanizad, H., & Esmailzadeh Kandahari. M. (2021). Implementation of ethical management in the countries sports (data base theory). *New approaches in sports management*. 9(32), 105-120. (In Persian).
- Douglass, R. P., & Duffy, R. D. (2015). Calling and career adaptability among undergraduate students. *Journal of Vocational Behavior*, 86, 58-65. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2014.11.003>.
- Dykes, G., & Ward, M. (2022). Parents and adolescents in the post-divorce period: the effects on adolescent psychosocial development. *Social Work*, 58(3), 366-381.
- Eidi, H., Shabani Moghadam, K., & Amir, J. (2015). Standardization of sports coaches' professional ethics questionnaire. *Applied Researches in Sports Management*. 17, 11-22. (In Persian). DOI: [20.1001.1.23455551.1395.5.1.1.6](https://doi.org/10.23455551.1395.5.1.1.6).
- Eisenhower, A. S., Bush, H. H., & Blacher, J. (2015). Student-teacher relationships and early school adaptation of children with ASD: A conceptual framework. *Journal of Applied School Psychology*, 31(3), 256-296. <https://doi.org/10.1080/15377903.2015.1056924>
- Elahi, T., & Sadeghabadi, M. (2014). Investigation and comparison of depression of single-parent and two-parent children in Isfahan city. *Scientific Research Journal of Zanjan University of Medical Sciences*. 3(99), 104-115. (In Persian).
- Eyvazi, M., Amirkabiri, A., Haqshenas Kashan, F., & Rabiei Mandjin, M. (2021). Identifying and analyzing the policy factors of sports ethics. *Sports Psychology Studies*, 10(2): 54-69. (In Persian). <https://doi.org/10.22089/spsyj.2021.10145.2123>.
- Feddersen, N. B., & Phelan, S. E. (2021). The Gradual Normalization of Behaviors Which Might Challenge Ethical and Professional Standards in Two British Elite Sports Organizations. *Journal of Sport Management*, 1(aop), 1-11.
- Forsyth, T. (2013). Community-based adaptation: a review of past and future challenges. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*, 4(5), 439-446. <https://doi.org/10.1002/wcc.231>

- Hamzah, A. A. (2023). Predictors of Bullying Behaviors among Adolescents in Saudi Arabia: The Role of Self-Esteem, Emotional Intelligence, and Moral Disengagement (Doctoral dissertation, Andrews University).
- Herrero, M., Martínez-Pampliega, A., & Alvarez, I. (2020). Family Communication, Adaptation to Divorce and Children's Maladjustment: The Moderating Role of Coparenting. *Journal of Family Communication*, 20: 114-128. DOI: [10.1080/15267431.2020.1723592](https://doi.org/10.1080/15267431.2020.1723592).
- Holloway, N. E. (2023). Developing Consensus on the Use of Emotional Intelligence Training in Small Utility Companies (Doctoral dissertation, Walden University).
- Karbalai, M., Kargar, Z., & Salari, P. (2014). The effect of parental divorce on the motivation and personality of female students. The second international conference of psychology, educational sciences and lifestyle, Mashhad: Torbat-Haidarieh University. (In Persian).
- Keshtidar, M., Jahangiri, M., & Rahimi, M. (2010). The role of goal orientation and moral identity in predicting positive and negative moral functions in football. *Sports Management*, 7, 5-23. (In Persian).
- Kovtun, O. (2011). International student adaptation to a US college: A mixed methods exploration of the impact of a specialized first-year course at a large Midwestern institution. *Journal of Student Affairs Research and Practice*, 48(3), 349-366. DOI: [10.2202/1949-6605.6336/html](https://doi.org/10.2202/1949-6605.6336/html).
- Kravdal, Ø. & Grundy, E. (2019). Children's age at parental divorce and depression in early and mid-adulthood. *Population studies*, 73: 37-56. <https://doi.org/10.1080/00324728.2018.1549747>.
- Lee, K. S., & Lee, K. H. (2017). Effects of Self-Assertiveness on Self Efficacy and School Adaptation in Elementary Students. *The Journal of the Korea Contents Association*, 17(2), 71-81.
- Lennick D, Kiel F. (2005). Linking strong moral principles to business success. Pennsylvania: Wharton School of the University of Pennsylvania.
- Lowery, C. L. (2021). Advancing Moral Literacy in Educational Preparation: Developing Civic and Ethical Educators for a Socially Just World. In *Global Citizenship for Adult Education* (pp. 166-177). Routledge. DOI: [10.4324/9781003050421-22](https://doi.org/10.4324/9781003050421-22).
- Lowery, C. L., Hess, M. E., & Akinola, T. (2018). Examining the moral literacy of leaders in Ohio's Appalachian riverine school districts: A multi-case study. Malik Nia, H., Khosrovizadeh, E., Foroghiour, H., Hemti, J. (2021). Designing the model of professional ethics of Premier League football clubs with the foundational data theory approach. *Sports Science*. 41, 140-155. (In Persian).
- Mand Alizadeh, Z. (2019). Designing a model for the institutionalization of ethics in sports. *Ethics in science and technology*. 15 (4): 147-154. (In Persian). DOI: [10.1001.1.22517634.1399.15.4.13.5](https://doi.org/10.1001.1.22517634.1399.15.4.13.5).
- Martens, H., & Lairamore, C. (2016). The role of student adaptability in interprofessional education. *Journal of Interprofessional Education & Practice*, 5, 45-51. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.xjep.2016.10.004>.
- Moea, M. K. S. (2023). Emotional Intelligence in the Hour of Moral Decadence: an Analysis of Literature in English Syllabus. *Eastern Journal of Languages, Linguistics and Literatures*, 4(2), 37-48.
- Motamedi Shark, F., Ghbari Bonab, B., & Rabiei, A. (2015). Behavioral problems of students from single-parent and two-parent families from the point of view of their teachers. *Child Mental Health Journal*, 3(2); 78-96. (In Persian).
- Myakotnykh, V. V., Tomilin, K. G., Vasilkovskaya, J. A., Sarkisyan, E. B., & GEORGIEVNA, V. (2022). Effect of sports games on the adaptation of students to the conditions of education at higher education institutions. *Journal of Physical Education and Sport*, 22(1), 180-186.
- Nedayi, T., & Alavi, Kh. (2008). Ethics in sports with a fair play approach. *Philosophical-theological researches*, 38, 187-220. (In Persian). DOI: [10.22091/PFK.2008.233](https://doi.org/10.22091/PFK.2008.233).
- Oladian, S., Yaghoobian, R., & Salahshour, M. (2023). The effectiveness of emotional intelligence training on action control and self-criticism of high school students. *Journal of Assessment and*

- Research in Applied Counseling (JARAC)*, 5(1), 65-71.
<https://doi.org/10.61838/kman.jarac.5.1.9>.
- Pakpour, A. H., & Griffiths, M. D. (2020). The fear of COVID-19 and its role in preventive behaviors. *Journal of Concurrent Disorders*.
- Passos, P., Araújo, D., & Davids, K. (2016). Competitiveness and the process of co-adaptation in team sport performance. *Frontiers in psychology*, 7, 12-19.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.01562>.
- Rojas-Torrijos, J. L., & Ramon Vegas, X. (2018). Accountable Sports Journalism: Creating a Gateway to Showcase Ethical Codes, Stylebooks, and Ombudsmen and Beyond. *Athens Journal of Sports*, 5 (4), DOI: 351-368. DOI: handle/10230/54316.
- Ryskin, P., Fagina, S., & Shuraleva, N. (2021). Assessment of the role of institutional participants in the process of post-sports adaptation. *Revista Inclusiones*, 133-143.
- Sheriston, L., Holliman, A., & Payne, A. (2019). Student Adaptability and Achievement on a Psychology Conversion Course. *Psychology Teaching Review*, 25(1), 22-29.
- Takemura, M. (2020). Gender verification issues in women's competitive sports: An ethical critique of the IAAF DSD regulation. *Sport, Ethics and Philosophy*, 14(4), 449-460. DOI: 10.1080/17511321.2020.1775692.
- Terziev, V. (2019). Social adaptation as an element of social policy. *IJASOS-International E-Journal of Advances in Social Sciences*, 5(13), 275-283.
- Uzor, T. N., & Ujuagu, N. A. (2020). Ethical issues in sports: unfair advantages due to pressure to win at all cost. *Journal of the Nigerian academy of Education*, 16(2).
- Junaidi, A., Basrowi, B., Sabtohadji, J., Wibowo, A., Wibowo, S., Asgar, A., & Yenti, E. (2024). The role of public administration and social media educational socialization in influencing public satisfaction on population services: The mediating role of population literacy awareness. *International Journal of Data and Network Science*, 8(1), 345-356. DOI: 10.5267/j.ijdns.2023.9.019.
- Mayer, R. E. (2024). The past, present, and future of the cognitive theory of multimedia learning. *Educational Psychology Review*, 36(1), 8.
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10648-023-09842-1>.
- Najmiddinova, R. F. (2023). Factors Affecting The Socio-Pedagogical Activity Of Students In Multimedia Lectures. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 11(6), 601-603.
- Murodov, O. (2024). Innovative information technologies and new methods and tools for their application in today's education. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 3(2 Part 2), 83-92.
- Madjid, M., Subroto, D. E., & Rofi'i, A. (2023). Utilization of interactive multimedia in learning english about different kinds of fruits for elementary school children. *Jurnal Mantik*, 7(1), 263-270.
- Wang, W. (2020). the Application of Moral Education in Football Teaching. *Education Research Frontier*, 10(4).
- Ward, J., Luttrell, R., Wallace, A., & Allendale, M. I. (2020). PR Ethics Literacy: Identifying Moral and Ethical Values Through Purposeful Ethical Education. *Journal of Public Relations Education*, 6(3), 66-80.
- Wardhani, P. A., Zulela, M. S., Rachmadtullah, R., & Siregar, Y. E. Y. (2018, November). Moral literacy and social climate with perception teacher's character education in elementary school. In *Annual Civic Education Conference (ACEC 2018)* (pp. 297-300). Atlantis Press.
- Wu, X., & Yang, H. (2020). Is Moral Knowledge a Mediator Between Moral Awareness and Moral Behavior? An Empirical Study Based on the Sports Practitioners in Southwestern China. *International Journal of Intelligent Technologies and Applied Statistics*, 13(4), 369-384.
52. Ziyadini, A., Ghahreman Tabrizi, K., & Sharifian, I. (2021). The effect of family, training and psychological characteristics on ethics in sports. *Razi Journal of Medical Sciences*. 28(6), 74-89. (In Persian).